

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
opremlja tudi oglašni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Politični čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Naša šolska in narodna prosveta

Iz govora narodnega poslanca Vekoslava Spindlerja

Pri specialni debati o proračunu ministrstva prosvete v ponedeljek 5. t. m. je govoril o slovenskih šolskih in prosvetnih, zlasti pa o obmejnih težnjah šmarnski poslanec g. Vekoslav Spindler. Potrebo po takih besedah pred najvišjim forumom naše zakonodaje smo čutili že davno, zato so izvajanja gospoda poslanca gotovo tako pomembna, da se mora seznaniti z njimi tudi naša mariborska in obmejna javnost. Uvodoma je govornik naglasil, da se vsi zavedamo v popolni meri, kako velike važnosti je zlasti prosveti osnovnega šolstva za naš kulturni, gospodarski in socialni napredek. Zato je treba posvetiti temu šolstvu vso pozornost. Vsa ona učiteljska mesta, ki se izpraznijo, se morajo takoj zasedeti. Nato se je bavil s šolskimi razmerami v Sloveniji in se zavzel posebno za namestitev učiteljev tam, kjer jih še vedno primanjkuje. Število šoloobveznih otrok narašča vsako leto in se morajo tako tudi vsako šolsko leto odpirati novi razredi. Samo v teku letošnjega šolskega leta je nastal na ta način nov primanjkljaj za 150 učiteljev, za katere pa ni bilo kredita. Opozoril pa je tudi še na drugo plat tega vprašanja. V Sloveniji je 750 učiteljskih kandidatov, ki čakajo na namestitev. Ker pa se zaradi virmiranja porabljajo krediti naše deloma za druge banovine, bi bilo pravilno, da bi se tudi slovenski učiteljski kandidati nameščali ne samo v Sloveniji, temveč povsod.

Obširno je gospod poslanec govoril tudi o položaju našega obmejnega šolstva, ki je vse premalo predmet pozornosti pristojnih oblastev. Italija, Avstrija in Madžarska žrtvujejo za svoje obmejno šolstvo vse in je zato nujno potrebno, da tudi mi storimo isto. Obmejno šolstvo vrši prevažno nalogo in zato se mora na obmejnih šolah nameščati v strokovnem in nacionalnem pogledu najboljšo učiteljstvo. Ostro je govoril o raznih nedostatkah in med drugim omenil, kako škodljiva je praksa, da se vrše prenestitve učiteljstva brez predloga in brez vednosti prosvetnega oddelka banske uprave. Na ta način ne nastaja samo zmeda, marveč se dogaja, da se premeščajo brez stvarne potrebe na jse pri dnejši učitelji in marljivo sokolski delavci, kar je v največjo škodo Sokolstvu. Opozoril je dalje na krivico, ki se čisto dogaja mladim učiteljem. Mnogo je primerov, da so učiteljski kandidati nameščeni že pred 20. letom starosti. Ko pa so vpoklicani v vojaško službovanje, morajo podati ostanke in ko zadoste svoji državljanski dolžnosti do kralja in domovine, morajo mnogokrat čakati po celo leto na zopetno namestitev.

Nadalje je opozoril gospod poslanec na mnoge neskladnosti šolskih zakonov. Tako je n. pr. zakon o učiteljskih dal absolventom meščanskih šol pod določenimi pogoji pravico do vpisa v prvi letnik učiteljskega. S finančnim zakonom za l. 1932/33 pa je bila ta določba zopet ukinjena, čeprav se je izkazalo, da so absolventi meščanskih šol bili navadno najboljše učiteljske. Opozoril je na važnost šolskih nadzornikov in zahteval, da se čimprej namesto sedanjih vršilcev dolžnosti v interesu šolstva postavijo stalni okrajni šolski nadzorniki. Dotaknil se je krivice, storjene absolventom srednjih tehniških šol. Z zakonom o teh šolah je bil absolventom omogočen studij na tehniških fakultetah, zakon o univerzah pa jim je to pravico zopet ukinil. Prav tako, kakor je nujno potrebno, da se odpravijo vse te in vse druge pogreške in se naše šolstvo končno popolnoma uredi, je potrebno tudi to, da se vsa šolska vzgoja tesno in enotno združi z državljansko vzgojo. To pa ni samo naloga vseh šolskih ustanov, marveč prav tako naših mnogoštevilnih kulturno-prosvetnih organizacij, ki jih je v vsej državi mnogo tisoč. Samo v Sloveniji je vključenih pri obeh zvezah kulturnih društev, ljubljanski in mariborski, nad tisoč takih organizacij, ki vrše prevažno nalogo pri narodni vzgoji. Prosvetno ministrstvo bi moralo dati iniciativo za ustanovitev enotnega vodstva vseh teh organizacij ob ohranjanju siceršnje avtonomije. Poleg organizirane telesne vzgoje v Sokolstvu bi bila to velika organizirana kulturno-prosvetna vzgoja.

Ob koncu se je pa gospod poslanec dotaknil tudi delovanja znanega »Kulturbanda« nemške narodne manjšine v Sloveniji. Dejal je: Pripoznamo vse pravice nemški narodni manjšini do kulturnega razvoja in se veselimo vzornega delovanja te organizacije, a le dotlej, dokler je pravilno in se ne razširja na otroke nemške narodnosti. Daleč smo od tega, da bi odrekli tej organizaciji pravico do obstoja in delovanja v državni banovini, čeprav je ta nemška narodna manjšina, razen v kočevskem okraju, samo sporadičen drobci v posameznih mestih, toda nikakor ne moremo dopuščati, da uporablja ta organizacija po svojih eksponentih v raznih krajih, zlasti pa v Mariboru in ob državni meji še vedno stare metode germanizacije, kakor v avstrijski dobi ter skuša pod krinko humanih akcij itd. raznarodovati otroke slovenskih staršev, ki so odvisni od nemških kapitalistov! Prosvetno ministrstvo mora posvetiti tem pojavom vso potrebno pozornost in take nepravilnosti odločno preprečiti!

Belgija ostane zvesta Franciji

ODGODITEV BARTHOUEVEGA POTOVANJA V BRUSELJ. IZJAVA BELGIJSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA.

PARIZ, 10. marca. Veliko iznenadenje je povzročila vest, da je zunanji minister Barthou opustil nameravano potovanje v Bruselj. Sicer nihče ne veruje, da je storil to radi zadnje izjave belgijskega ministrskega predsednika, ker se je vodja zunanje francoske politike odločil potovati v Bruselj prav po tem govoru, ki je iznenadil Francijo. »Journal« poroča, da je Barthou preložil svoje potovanje le zaradi tega, ker hoče Francija naglo izdelati in odposlati svoj odgovor na an-

gleški memorandum o razorožitvi in bo Barthou potoval v Bruselj, ko bo položaj že bolj jase. V ostalem pa je Francija prepričana, da Belgija ne bo odklonila v nobenem primeru prijateljstva s Francijo in se zato mora počakati na razvoj dogodkov, ki bodo sledili govoru belgijskega ministrskega predsednika na seji vlade. Med tem pa je tudi belgijski zunanji minister že izjavil, da Belgija ne misli zapustiti Francije ter hoče še nadalje delati skupno z Anglijo in Italijo.

Namesto revizije amendamento

Sestanek Mussolinija, Gömbösa in Dollfussa — „Prava“ mirovni pododb — Z malo antanto ni še nobenega sporazuma

BRNO, 10. marca. Rimski dopisnik »Litovih Novin« poroča o sestanku Mussolinija, Gömbösa in Dollfussa sledeče: Ker so se razbili vsi načrti širokega evropskega sodelovanja, hoče imenovana trojica v Rimu poskusiti osnovanje nekega konzultativnega pakta. Glavna točka, o kateri bodo razpravljali, je stvarna rešitev srednjeevropskega problema. Italija popušča pri svojem korporativnem sistemu in hoče na ta način ublažiti razna gospodarska nasprotstva in najti nove smernice za gospodarsko ozdravljenje. Absolutno pa je potrebno obvarovati gospodarsko in politično avtonomijo držav, ki sodelujejo na rimski konferenci, kakor tudi vseh onih držav, ki bi se kesneje priključile rimskemu paktu. Namesto re-

vizije mirovni pogodbe je potrebno, da nastopi amendamentno, t. j. poboljšanje mirovni pogodbe na ta način, da bi bile s pomočjo mednarodnega sporazuma zaceljene glavne rane, ki jih je zadala svetovna vojna nekaterim državam.

RIM, 10. marca. Tukajšnji politični krogi trde, da se se po akciji o zbliznanju Italije in Francije znatno spremenili odnosi med Italijo in malo antanto, tako da nikogar ne bi iznenadile vesti, če bo dr. Beneš v najkrajšem času potoval v Rim. Ne more pa storiti tega preko noči, ker je zato potrebna stvarna diplomatska priprava. Ni izključeno, da je že v teku, ali do sedaj še niso doseženi nobeni rezultati.

Kmetijstvo, trgovina, obrt in industrija

Specialna proračunska debata v narodni skupščini — Govori slovenskih poslancev

BEOGRAD, 10. marca. Po odobritvi proračuna prometnega ministrstva je prišel na vrsto proračun ministrstva za poljedelstvo in vode. Ekspoze je podal v odsotnosti resornega ministra minister dr. Srkulj, ki je govoril o vladnih smernicah v kmetijski politiki, o agrarni reformi, novem zakonu o zadružništvu, ki bo v kratkem izdan, reorganizaciji razredne loterije itd. Proračun določa 101.794.709 Din izdatkov. Analiza je pokazala, da so nekatere postavke naravnost neznačne. Ker je za podrobno debato določenih nad 250 govornikov, bodo seje poslej permanentne. Med govorniki so bili tudi Slovenci dr. Vošnjak, Anton Klinc, Anton Cerer in Albin Komian. Poslanci so govorili o potrebi kmetijskih zbornic in splošni organizaciji kmetovalcev ter o potrebah posameznih gospodarskih panog. Poslanec je nato odgovoril minister dr. Srkulj, ki je izjavil, da ima vlada v načrtu skoraj vse, kar so zahtevali in predlagali, izvesti pa se bo dalo le postopoma. Pri glasovanju je bil ob 18.30 proračun sprejet z veliko večino glasov. Sledila je nato razprava o proračunu ministrstva za

trgovino, obrt in industrijo. Ekspoze je podal minister Juraj Demetrovič. Obljubil je zlasti ustanovitev gospodarskega sveta, izvedbo stanovske organizacije in načrtno gospodarstvo. Govoril je nadalje o potrebi izboljšanja cen kmetijskih pridelkov, o indeksu Narodne banke, padcu konsumentne moči, položaju denarnih zavodov, zunanji trgovini itd. Zmed Slovencev so se oglašili pri debati Komian, Drmolj in Ivan Lončar. Pri debati je poslanec Lončar omenjal zlasti popolno propast čevljarstva, ki jo je povzročila industrija čevljev, zlasti tvornica Bata. Sedaj so brez posla tisoči obrtnikov. Govornik je zahteval od vlade zaščite tudi v tem oziru. Poslanec Dermelj je opozarjal na propast industrije tanina v Sloveniji, tako da kmetje ne morejo več dati košar in hrastov. Vlada mora poskrbeti s carinsko politiko za dvig naše industrije. Poslanec Komian je pa govoril o splošnih ukrepih, ki so potrebni za obrtništvo, ki je bilo zlasti na deželi težko prizadeto tudi po zakonu o zaščiti kmetov. Ob 22.30 je bil proračun sprejet.

Nove senzacije atere Stavisky

PARIZ, 10. marca. Ogromno senzacija je vzbudila predsinočnjim vest, da je pariški odvetnik Hubert Raymond, znani branilec, ki brani Staviskega tajnika Romagnina, skočil z mosta Solferino v Saino. Stražniki so takoj skočili za njim in ga rešili. Kot motiv poskušene samomora se navaja, da je bil kot branilec predvčerajšnjim popoldne zaslišan od preiskovalnega sodnika in da je bilo to zaslišanje zelo dramatično, ker mu je sodnik očital, da je skrnil neke važne dokumente. S tem v zvezi sta bila včeraj aretirana tudi bivši ravnatelj zastavljalnice v Bayonnu in neki Staviskega prijatelj Joix, ki se je zadnje čase mnogo družil s Staviskym. Oba sta obtožena sokrivde. Prav tako so oblasti našle pri nekaterih francoskih bankah nad 400 novih čekov Staviskega, glasečih se na skupno vsoto 5 milijonov frankov.

POVODENJ V SLAVONIJI.

BROD, 10. marca. Pri Brodu Sava stalno narašča. Več vasi je na bosenski strani pod vodo. Vodostaj Save znaša pri Brodu 670 cm nad normalo.

Svetovni nenapadalni pakt

PARIZ, 10. marca. »L' Oeuvre« piše, da namerava Rusija predlagati sklenitev svetovnega nenapadnega pakta. Ker je razoroževanje itak propadlo, bi bil ta pakt nadomestilo. List pravi, da je ta predlog velikega pomena klub imenju nekaterih, da zadostuje že Briand - Kelloggov pakt. Če bi se pridružila tudi Amerika, bi bila to univerzalna definicija o nenapadanju in bi se morala potem odločiti tudi Japonska ali za podpis ali za izolacijo. Tak pakt bi preprečil vsako nevarnost spopadov.

ŽELEZNICA KOČEVJE—SUŠAK.

LJUBLJANA, 10. marca. Pred leti je bila ustanovljena pod predsedstvom sušaškega župana in poslanca Ružiča in pod predsedstvom ljubljanskega župana dr. Puca družba za gradnjo železnice Kočevje—Sušak. Zaradi krize je delo počivalo, sedaj pa je akcija obnovljena. Včeraj je bila tu zadevna seja, na kateri je bilo sklenjeno sklicati v aprilu v Ljubljani veliko zborovanje za propagando ideje gradnje te zveze.

Dnevne vesti

Smrtna kosa. V Št. Ilju v Slov. goricih je umrl v 36. letu svoje starosti posestnik Anton Šipek. Pokojnik je bil dober član šentiljskega Sokola in se je zelo mnogo udeleževal pri sokolskih prireditvah na odru. Zapušča ženo z 9 nedoraslimi otroki. Šentiljski Sokol je pokojnemu bratu priredil lep in dostojen pogreb. Ker je dolgo bolehal, je zašla njegova družina v največjo bedo. Takoj po pogrebu so Sokoli nabrali lep znesek v pomoč nesrečni vdovi. Bođi mu ohranjen najlepši spomin med nami.

Novi grobovi. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Ivan Škof, zasebnik v Slovenski ulici, star 81 let; Ivana Lešnikova, zasebnica v Vrazovi ulici, stara 61 let; Neža Papova, zasebnica v Koroščevi ulici, stara 61 let; Marija Vračkova, mestna uboga, Einšpilerjeva ulica, stara 87 let; Marija Kristlova, delavčeva hčerka na mestnem hribu, stara 10 let; Cecilija Šerbova, hčerka služkinje v Koroških, stara 18 let; Ivan Duh, vlakovodja v pokoju, na Pobrežju, 58 let; Katarina Šurtnerjeva, železničarjeva žena na Polškavi, stara 38 let; Gvido Vodečnik, paznikov sin, star 14 let; Marjeta Gupileitnerjeva, delavka na Pobrežju, stara 16 let in Jože Rigelnik, sin orožniškega narednika na Pobrežju, star 9 let.

Nov grob. Na Vodnikovem trgu je večeraj zvečer umrl v starosti 73 let po daljši mučni bolezni upokojeni poštni poduradnik Tomaž Strajnsak. Pokopali ga bodo jutri v nedeljo ob pol 17. uri na magdalenskem pokopališču. Blag mu spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Dramski studio

Poroka. V Ribnici na Pohorju se je poročil danes popoldne novinar in dobro znani sportnik g. Srečko Voglar z gđ. Bredo Hribarjevo, odvetniško uradnico in odlično sportnico, hčerko pokojnega ljubljanskega odvetnika dr. Hribarja. Kot priči sta fungirala za nevesto inž. Rungaldier, za ženina pa mariborski odvetnik g. dr. Igor Rosina. Mlademu paru naše najiskrenejše čestitke!

Predsednik »Slamaca« v Mariboru. Ob priliki banovinskega kongresa vojnih invalidov v Mariboru, ki bo jutri 11. marca ob 8. v unionski dvorani, obišče g. Božidar Nedič, predsednik »Slamaca« in predsednik Osrednjega odbora vojnih invalidov iz Beograda naše mesto. Na tem kongresu bo g. Nedič govoril o pomenu »Slamaca«, to je zveze vseh evropskih bojovniških in invalidskih organizacij in o njegovem medsebojnem delovanju. Na ta kongres pride iz vse države mnogo invalidov in bojovnikov.

Na praznik sv. Jožefa 19. marca bodo v Mariboru trgovine dopoldne odprte. Združenje trgovcev v Mariboru.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Albaneževa lekarna »Pri sv. Antonu« v Fran kopanovi ulici.

»Slovenski bralni krožek« je moral zaradi nepričakovano velikega števila naknadno prijavljenih naročnikov pripraviti novo skupino z istim programom, kot ga ima prva skupina. Ker pa za to drugo skupino manjka še nekoliko naročnikov, prosijo vse zainteresirane, ki se zanimajo za krasen in cenen revialni tisk, da se čimprej prijavijo kot naročniki osebno ali pismeno v Slovenski ulici 18. Osnemem je »Slovenski bralni krožek« razposlal svoje zbiratelje z namenom, da pokažejo interesentom prospekte in zbirajo nove naročnike.

Borci! Jutri, v nedeljo ob 10. uri dopoldne prispejo s posebnim vlakom tovariši iz Ljubljane. Na kolodvoru bo svečan sprejem. Vsi na kolodvor k sprejemu ljubljanskih tovarišev!

Mariborskemu trgovstvu! Jutri v nedeljo 11. t. m. bo v Mariboru jugoslovanski kongres bojovnikov iz svetovne vojne. Združenje trgovcev apelira na vse člane, da puste svoje izložbe zaradi boljšega utisa naših ulic na goste ta dan vsaj do 12. ure odprte.

Naznanilo! Znani mariborski sportni delavec Anton Filipančič je preuredil svojo trgovino z mešanim blagom v Večerniški ulici 6 v trgovino s klobuki in drobnim tekstilnim blagom.

REKLAMNE OBJAVE.

Kakor smo že ponovno sporočili, se mora od vseh reklamnih objav, tiskanih v listih, plačevati davek, ki je bil te dni znatno povišan. Davek se mora plačati zlasti od vseh vestí, ki vabijo na razne prireditve, plese, koncerte, zabave, družabne večere, občne zборе itd., ali jih samo napovedujejo, če so združeni z vstopnino ali ne. To velja prav tako za vse zasebnike kakor tudi za vsa društva brez izjeme. Da list teh dajatev ne more sam plačati, je razumljivo, zato jih morajo plačati tisti, ki žele, da se objave natisnejo, bodisi med dnevnimi vestmi, dopisi, sportnimi, sokolskimi ali drugimi vestmi. Vse take notice naj se zato ne oddajajo uredništvu, temveč upravi in naj se taksa plača takoj, pri pisemnih pošiljateljih pa priloži. Inkasiranje in lovenje okoli zaradi nekaj dinarjev je prezamudno in ovira drugo delo. Vse reklamne in druge podobne objave, ki ne bodo izročene upravi in plačane, se ne bodo objavile. Opozorjamo na to, da ne bo nepotrebnega razburjanja in nezadovoljstva. Uprava »VEČERNIKA«.

V nedeljo popoldne koncert in kabaret. Zvečer gostuje Svengali, »Velika kavarna«.

Ljudska univerza v Mariboru. »Kri pripoveduje« je naslov interesantnega predavanja biološko-znanstvene vsebine, ki ga bo imel univ. prof. dr. Alija Košir iz Ljubljane v ponedeljek 12. marca. Predavatelj bo označil sestavine krvi in opisal njihov pomen. Pokazal bo s pomočjo številnih projiciranih slik krvne stanice in orisal praktični pomen normalnih in bolezensko izpremenjenih krvnih celic.

„Liubimkanie“

Pojasnil bo velevažno vlogo, ki jo igra krvni serum za medicino in za forenzične primere. Zlasti interesantno pa bo njegovo izvajanje o krvnih skupinah ter o njih pomenu pri prenosu ali transfuziji krvi in v sodnih primerih (določitev očetovstva). V petek 16. III. predava dr. Bazala, predsednik akademije znanosti, o temi »Friderik Nietzsche in duh moderne Nemčije«.

Tukajšnje pevsko društvo »Jadrana« priredi jutri 11. t. m. ob 16. uri v Renčljevi dvorani na Pobrežju pevski koncert. Komur je še v spominu lanski koncert »Jadrana« v kazinski dvorani, bo gotovo spet prišel v nedeljo k Renčlji, da sliši prelepo »Jadrano« pesem. Apeliramo na vse rodoljube v mestu in na Pobrežju, da v nedeljo pohite na Pobrežje ter s tem dokažejo, da znajo ceniti trud požrtvovalnih pevcev »Jadrana«, ki se odzovejo vsakemu klicu ter s svojo pesmijo zbudijo narodno zavest, kjerkoli se pojavijo. V nedeljo vsi na Pobrežje!

Tombola. Mariborsko Slovensko žensko društvo priredi tudi letos v prid Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju veliko tombolo, ki bo predvidoma 16. ob slabem vremenu pa 23. septembra. Odbor društva prosi vse ostale organizacije, naj se ozirajo na določeni datum.

Klub književnikov v Mariboru: drevi ob 20. uri sestanek v Grajski kleti!

Srečke za I. razred novega 28. kola so zopet dospeli in se dobijo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru. Gosposka ulica 11.

Sokolsko društvo Maribor III ponovi 11. marca ob 15. uri v krčevinski šoli v Tomšičevem drevoredu veseloigro »Nebesna na zemlji«. Prva predstava je vzbudila mnogo smeha in zadovoljstva, zato si jo naj ogleda vsak, ki se želi pri srčno nasmejati.

Večer mariborskih vojnih dobrovoljcev. V soboto 10. t. m. ob 20. uri bo v lovski sobi pri »Orlu« tradicionalni vsakoletni večer mariborskih vojnih dobrovoljcev. Vabljeni so vsi prijatelji in ostalo narodno občinstvo.

Prebojni indigo, karbon papir v Ia. kakovosti, traki za stroj: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Godbeniki! Delavci in obrtniki, ki so večji godbe na pihala in godala, torej taki, ki so že nekaj let sodelovali pri kakem godbenem društvu in taki, ki so bili pri vojaški godbi, naj se prijavijo »Godbenemu društvu »Sloga« v Mariboru, Sodna ulica 9, pritličje. (Podružnica NSZ). Tam dobe vse podrobnejše informacije.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela v počastitev spomina blagopokojnega dr. Frana Jankoviča od dr. Frana Rateja, inšpektorja v Ljubljani 200 Din, od zdravniškega društva v Mariboru pa 500 Din, zakar bodi izrečena vsem najlepša zahvala!

Fotoamaterji! Za album, ki bo tiskan v bakrotisku in razkošno vezan, zbira založništvo zanimive in lepe posnetke iz mesta in okolice. Fotoamaterje in druge imejitelje takih posnetkov prosimo, naj jih izroče upravi »Večernika« in naj tam sporoče svoje zahteve.

Mlekarji v savski banovini so stakali. Proti razmeram, ki so zavladale v Zagrebu glede preskrbe mesta z mlekom, so se pred dnevi uprli kmetje mlekarji in niso nekaj dni prinesli na trg nič mleka. Sedaj pripravljajo kolektivne pogodbe, ki bodo obvezne za vse mlekarne in vasi, ki dajejo mleko. V načelu so mlekarne pristale, da bodo plačevale producentom 1 Din za liter. Pripravlja pa se nova akcija, in sicer od strani posrednikov ali prekupčevalcev, ki se boje za svoj zaslužek in zahtevajo, da mora mleko imeti ceno 2.50 Din za liter. Prekupčevalcem pa njihova akcija najbrže ne bo uspela, ker se je zagrebško tržno nadzorstvo odločno uprlo proti podražitvi mleka in razglasilo, da bo strogo izvajalo maksimiranje cen. Akcijski odbor kmetov mlekarjev pripravlja pravila za ustanovitev mlekarske zadruga, in takoj ko bo osnovanih 10 takih zadrug, bo v Zagrebu urejena mlekarska zadruga zveza po vzorcu naše zveze mlekarov.

Narodno gledališče

Trošarina na olja in toščice za mazanje. Na razna vprašanja, ki ji dohajajo glede te trošarine, obvešča Zbornica za TOI svoje zainteresirane, da po pojasnili ministrstva financ ricinovo olje (za lekarniške in druge namene), laneno olje za proizvodnjo firneža, rdeče olje za tekstilno in usnjarsko stroko, mazila za obutev (paste za čiščenje čevljev), toščice za čiščenje pušk, toščice za mazanje tal itd. niso o trošarinski predmeti po zadnji trošarinski noveli, ki je stopilo v veljavo dne 20. februarja. Izvzet je primer, če se ricinovo olje porabi za mazanje strojev in motorjev, n. pr. pri zrakoplovstvu ali ako se laneno olje porabi za mazanje strojev.

Zagreb je dobil 30 milijonov dinarjev posojila. Na zadnji seji Državne hipotekarne banke je bilo odobreno Zagrebu posojilo v znesku 30 milijonov dinarjev za konsolidacijo višjih dolgov.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 11. t. m. Ob 7.45: komasacija ali zložba, predava inž. Alfonz Pirc; 8.15: poročila; 8.30: gimnastika, vadi Ivko Pustišek; 9: versko predavanje, predava dr. Mihael Opeka; 9.15: prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 9.35: plošče; 10: o bolezni šolskih otrok, predava ga. dr. Kristan-Lunaček; 10.30: slovenska glasba, radio orkester; 11.15: moški zbor »Danica« z Viča; 12: čas, »Malá Floraniye«, reproducirana opereta; 16: predavanje o perutnini in perutninarstvu; 16.30: ljudska igra; 17.30: reproducirana angleška lahka glasba; 20: prenos iz ljubljanske opere, v odmoru čas in poročila. Spored za ponedeljek 12. t. m. Ob 12.15: reproducirana moderna plesna glasba; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirani citraški koncert; 18: gospodinjstva ura; 18.30: Nemčija v dobi konjunktura; 19: operetni venčki na ploščah; 19.30: zdravniška posvetovalnica; 20: ruska pesem v dnetu; 20.45: radio-orkester izvaja rusko glasbo; 22: čas, poročila, radio-jazz.

Grajski kino. Samo še nekaj dni »Bodi moja«, zabavna, krasna opereta. Gustav Fröhlich, C. Horn.

Kino Union predvaja razkošno opereto »Dvorec na jugu«. Film silajnega petja. V glavni vlogi L. Haid, V. de Kowa in P. Kemp.

Narodno gledališče

REPUBLIKA

Sobota, 10. marca ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Gostovanje Erike Druzovičeve. Red B.

Nedelja, 11. marca ob 15. uri: »Pastirček Peter in kralj Briljantin«. Otroška predstava pri najnižjih cenah. (Sedeži po Din 10, 8, 6, 4; stojišča po Din 3 in 2.) Ob 20. uri: »Vijolica z Montmartra«. Gostovanje Erike Druzovičeve. Red C.

Vstopnina Din 10, 8, 6, 4, 3 in 2, to so najnižje cene, ki veljajo pri otroški predstavi »Pastirček Peter in kralj Briljantin«, ki je v nedeljo 11. t. m. ob 15. uri. Delo deco izvrstno zabava ter je vselej napolnilo gledališče. Rezervirajte si vstopnice!

Erika Druzovičeva gostuje v Kalmancovi izbrno uspeli opereti »Vijolica z Montmartra« drevi in jutri, v nedeljo zvečer. Odlična gostinja je pri dosedanjih uprizoritvah te operete dosegla kar najslajnejši uspeh ter je bilo gledališče obkroženo razprodano.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojnik univerzitetnih ženskih klinik soglasno livalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pasji davek za leto 1934. Z ozirom na od ministrstva financ odobren proračun za leto 1934 se lastniki psov v smislu § 1 izvršilnih določb glede pasjega davka z dne 23. oktobra 1919 št. 17115 opozarjajo, da je plačati pri mestni blagajni do 31. marca t. l. za vsakega nad dva meseca starega psa na leto pristojbino 150 Din ter za pasjo znamko 2.50 Din. Po 1. aprilu se bo neplačani davek z v § 13 navedenih izvršilnih določb predvi-

18. t. m. ob 20. uri

deno globo 100 Din po mestnem eksekutorju izterjal, poleg tega pa dal mestnemu konjaču nalog, da polovi one pse, ki jih zasači na javnem prostoru brez predpisane znamke ter po preteku 48 ur pokonča, ako se do tega časa ne plača davek z globo vred.

Okrožnica banske uprave občinam. Banska uprava je poslala vsem občinam okrožnico, v kateri jih opozarja, da so stari nazivi nedopustni. Po novem zakonu nimamo več župana ali občinskega predstojnika, temveč predsednika občine, občinsko upravo in občinski odbor. Nazivi župan, občinski predstojnik, občinsko starešinstvo, županstvo itd. se torej ne smejo več rabiti. Zaradi enostavnosti in enotnosti naj se drugim občinam namenjeni dopisi naslove: Občina... Kjer sta ime in sedež občine ista, zadostuje tak naslov, kjer sta pa ime in sedež različna, naj se označi še sedež občine. Če je dopis zaupen, naj se pripiše: v roke predsednika občine, ali: osebno predsedniku. Paziti je treba tudi na pravilno nazivanje pri podpisovanju občinskih spisov. Za mestne občine Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj to ne velja, dopisi na te občine naj se naslavljajo kakor doslej.

Aretirana ponarejevalca kovancev. V zadnjem času se je pojavilo v Mariboru nekaj ponarejenih kovancev po 10 in 20 Din. Večraj popoldne pa so mariborski orožniki izsledili ponarejevalce v Rošpotu. Aretirali so 21letnega viničarskega sina Franca Čerčeca in 21letnega hlapeca Avgusta Frasa, ki sta ponarejala 10 in 20 dinarske kovance. V sobi pri Čerčecu so orožniki našli v zabojih razne priprave in material ter 3 ponarejene kovance po 10, 2 pa po 20 Din. Priprave in ponarejene kovance so jim zaplenili ter ju izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Smrt organizatorja poljske vojske. V Varšavi je umrl general Jan Romer, eden najuglednejših organizatorjev poljske vojske in velik prijatelj maršala Piłsudskega. Pokojni general Romer je po prevratu v sovjetsko-poljski vojni s svojo armado premagal soviete in osvobodil Lvov.

Posvetovalnica za izbiro poklicev

Anketa na pobudo Ljudske univerze

Sinoči se je vršila v mestni posvetovalnici anketa glede posvetovalnice za izbiro poklicev. Anketo je otvoril na pobudo Ljudske univerze g. župan dr. Lipold, prisostvovali so ji pa za Ljudsko univerzo gg. inž. Kukovec in meščansko-šolski učitelj Martinc, za Gospodarsko predstavništvo g. Andrej Oset, za zvezo obrtnih zadrug g. Bureš, za trg. gremij g. Miloš Oset, za borzo dela podžupan g. Golouh, za delavsko zbornico g. Petejan, za mestni šolski svet g. prof. Fink, za mestni fizikat g. dr. Novak in za mestni socialno-politični urad g. Brandner.

Predsednik Ljudske univerze g. inž. Kukovec je obrazložil motive, ki so vodili Ljudsko univerzo pri tem, da je predlagala sklicanje ankete. V detajlu je navedel izdatke, ki bi bili potrebni, da se organizira v Mariboru posvetovalnica za izbiro poklicev kot samostojen urad. G. Brandner je poročal o dosedanjem stremjenju mestne občine, da se izpopolni poklicna posvetovalnica, ki že obstoja v sicer omejenem obsegu pod okriljem borze dela, g. Martinc pa o važnosti psiholoških preizkušenj pri izbiri poklicev in o ogledu poklicne posvetovalnice v Zagrebu.

Gg. Golouh in Petejan sta zastopala stališče, da gre predvsem za to, da se vajenci napotijo v prave poklice in da se v zvezi s tem reši tudi vprašanje vajeniškega doma, ker je mnogo vajencev, ki reflektirajo na oskrbo. Vprašanje poklicnih posvetovalnic v širšem obsegu pa naj bi se rešilo v Ljubljani, kjer je več možnosti dobiti sredstva od v poštev prihajajočih institucij in ker je potrebno, da je cela akcija centralizirana. Gg. prof. Fink, Bureš in Andrej Oset so se zavzemali za to, da se tukajšnja poklicna posvetovalnica izpopolni v smislu predloga Ljudske univerze.

Po resumeju g. župana, da se dasta obe stališči spraviti v sklad in da je za Maribor posebne važnosti vajeniški dom, glede katerega je že storil potrebne korake pri banki upravi, je bil izvoljen ožji odbor z nalogo, da zadevo tekom 14 dni prouči, nakar se bo sklicala širša anketa. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Golouh, inž. Kukovec, Martinc, Bureš in Brandner.

Nov avtomobilski svetovni rekord. Nemški avtomobilist Hans Stucke je včeraj na berlinskem avtomobilskem dirkališču dosegel nov svetovni rekord hitrosti 217,11 km na uro z avtomobilom neke nove konstrukcije. S tem je potolčen rekord, ki ga je na istem dirkališču dosegel lani znani poljski dirkač pokojni grof Čajkovski, ki je prevozil na uro 213,8 km.

Vremenska napoved mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2,9 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 1,6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 14 stopinjah 732, reduciran na ničlo pa 730,3; relativna vlaga 85; vremenska napoved pravi, da je nadaljnje trajanje lepega vremena zelo ogroženo in da se bo najbrže pooblačilo z zapada, odkoder bodo prišle tudi padavine.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 224 prašičev. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih samo 81 živali. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 100—130 Din, 7 do 9 tednov 180—200, 4 do 4 mesece 250 do 280 Din, 5 do 7 mesecev 320—350 Din, 8 do 10 mesecev 450—520 Din in leto stari 680—750 Din. Kilogram žive teže so prodajali od 7 do 8 Din, mrtve pa 9,50 do 10 Din.

Današnji trg. Na današnji dobro založeni trg so pripeljali slanine 37 voz zaklanih prašičev, okoliški kmetje pa 10 voz krompirja, čebule in drugih pridelkov ter 7 voz sadja. Na kokošjem trgu je bilo nad 1500 piščancev, rac, gosti in puranov. Prodajali so kokoši po 25 do 40 Din, race po 30 do 40 Din, gosti in purane po 30 do 65 Din, piščance pa po 20 do 40 Din. Cene sočivju in zelenjavi se niso spremenile. Tudi na današnjem trgu je bilo precej sadnih dreves, ki so jih prodajali od 6 do 12 Din.

aslužena kazen za greh

Kazenska razprava pred mariborskim sodiščem proti morilcema Antonu Kajzerju in Kristini Divjakovi od Sv. Kungute. Kajzer obsojen na dosmrtno, Divjakova pa na 20-letno težko ječo

Našim čitateljem je prav gotovo še v spominu strahoten dogodek, ki se je odigral lani v jeseni tik ob naši severni meji pri Sv. Kungoti, kjer je posestnikova žena Kristina Divjakova dogovorno s svojim ljubimcem zastupila svojega moža. Oba, Divjakova in Kajzer, sta po groznem zločinu pobegnila v Avstrijo, kjer sta bila aretirana in izročena mariborskemu sodišču. Včeraj sta sedela na zatožni klopi pred velikim kazenskim senatom, kjer sta odločno zanikala vsako krivdo.

Iz obtožnice posnemamo, da je bila obtoženka Kristina Divjakova za 20 let mlajša od svojega moža. Po izpovedi raznih prič sta živela prvih 12 let zelo srečno v zakonu, dokler se ni priklatil k njuni hiši Anton Kajzer, ki je bil povzročitelj vsega, kar se je odigralo na Divjakovem domu. Divjakova žena je bila zelo vroče krvi, in ko se je njen mož postaral, je začela obračati oči po drugih moških. Večkrat je za teden dni zapustila svojega moža in odšla v Avstrijo pod pretvezo, da gre na obisk k svojim sorodnikom, kjer pa se je, kakor so pozneje ugotovili, klatila z nekimi potepuhom. Vse to in še marsikaj drugega je prišlo na uho njenemu možu, ki je vse mirno prenašal. Poslušal ni niti sosedov,

ki so mu celo svetovali naj zapodi ženo od doma. On tega ni storil in se je vsakokrat ž njo pobotal.

Družinsko peklo pa je doseglo svoj vrhunec, ko si je Kajzer, ki se je že ogrel pri Divjakovih, popolnoma pridobil gospodarjevo ženo na svojo stran. Težko je prenašal vse to dobri Divjak in nepopisno hudo mu je bilo, ko so se pokazale na njegovih ženi posledice grešnega življenja. Divjakova je postala mati. Tedaj sta sklenila z ljubimcem peklenki načrt, po katerem sta hotela spraviti nadležnega starca s sveta. Poskušala sta najprej s strupenimi gobami, in ko nista uspela, je Divjakova poiskala mišnico. Točno sta se dogovorila in tako tudi izvršila svoj načrt. Divjakova je pomešala mišnico z moko, iz katere si je njen mož, ko se je ona odpravila od doma, skuhal močnik. Strup je pričel kmalu učinkovati in ko so mu prihiteji ljudje na pomoč, je bil Divjak že mrtev. Žena pa se je klatila s Kajzerjem po Avstriji.

Zločinca sta v preiskavi vse priznala, na včerajšnji glavni razpravi pa sta tajila in valila krivdo drug na drugega. Senat je spoznal oba za kriva in ju obsodil v smislu obtožbe, in sicer Divjakovo na 20 let težke ječe, Antona Kajzerja pa na dosmrtno ječo.

Pred usodnimi petnajstimi leti

Boj za slovensko mejo na Štajerskem
na mirovni konferenci v Parizu

Pred 15. leti je reševala mirovna konferenca v Parizu vprašanje štajerske meje proti Nemcem. Da obudimo spomin na čase, ko se je reševala usoda našega Podravja in pa da podamo primer, kako drugače je delovala pariška konferenca od mirovne konference v Brestu na Bugu, skušamo prikazati nastanek avstrijsko-jugoslovanske meje na mirovni konferenci v Parizu.

Načrt za bodočo mejo med Jugoslavijo in Avstrijo je izdelal dr. Kovačič, v kateri je seja 5. januarja 1919 v Ljubljani sprejela pripombe generala Maistra. Tako je naš načrt, s katerim je odšla naša delegacija v Pariz, predvideval vojaško zavrovanje dravske železnice, falske elektrarne, poleg tega pa tudi posest železnice Špilje—Radgona, na kar je posebno deloval Narodni svet v Ljubljani. Tako je naš načrt meje vključil Jugoslaviji kraje Ivnik, Arvež, Lučane, Gomilico, Ernovž in vse Mursko polje z Radgono. Ko je prišla naša delegacija v Pariz, je pa morala ugotoviti, da razpoloženje ententnih teritorialnih komisij absolutno zahteva med Jugoslavijo in Avstrijo etnografsko mejo, kakor ta izhaja iz oficijelnih avstrijskih statistik. Zaradi tega je morala politična delegacija izpremeniti jugoslovanski razmejitveni načrt ter izločiti iz jugoslovanskih aspiracij Čakavsko dolino z Ivnikom in Mursko polje od Strassa do Obrajne. In to mejo je kot našo oficijelno mejo, po kateri pripadejo nam Arvež, Gomilica, Špilje in Radgona, zagovarjal kot naše uradno stališče pred Svetom Desetih dr. Ivan Žolger dne 18. febr. 1919. V etnografski sekciji naše delegacije pa je dobil istočasno izvedenec za Štajersko dr. Kovačič nalogo, da sestavi primeren elaborat za štajersko mejo; svojo nalogo je dr. Kovačič izvršil s spisom »La Styrie«.

Približno v tem času so prinesli hrvaški delegati iz domovine vest, da so se naše čete morale umakniti pri Radgoni, zato je mednarodna komisija utrdila novo demarkacijsko črto v Pomurju. Ker je prišla po tej demarkaciji železnica, se je pojavila možnost, da se le pri med Špiljem in Radgono v nevtralnem sodbi za našo državo. In zato je dr. Kovačič v sporazumu z dr. Žolgerjem in J. Cvijičem tudi vnesel mursko železnico v svoj elaborat, ki je bil izročen 21. februarja naši podsekciji za severno mejo.

Medtem pa je teritorialna komisija reševala razmejitve med Avstrijo in Ju-

goslavijo. Naši delegati so privatnim potom dobili vtis, da stoji mariborsko vprašanje za nas dobro. Kakor strela z jasnega neba je zato delovala privatna ugotovitev dr. Žolgerja in J. Cvijiča, ki sta izvedela 7. marca, da namerava teritorialna komisija omejiti Jugoslavijo proti severu z Dravo, in to vse do izliva v Donavo. Očetje tega načrta so bili Italijani, katerih nazore so takoj prevzeli tudi Angleži.

Obhajamo torej petnajstletnico najbolj kritičnega položaja za Maribor na pariški konferenci!

Žolger je takoj 8. marca zbral izvedence, od katerih sta dr. Kovačič in dr. Brezigar sestavila elaborat, ki dokazuje z zgodovinskih, etnografskih, gospodarskih in političnih vidikov nemogočnost Drave kot meje sploh. Obenem z dostavitvijo tega elaborata ententnim izvedencem pa so naši delegati izvršili tudi osebne demarše proti Dravi kot naši severni meji. In za nekaj dni je padla v teritorialni komisiji misel na Dravo kot mejo; ali pod vplivom Italijanov je ostalo stališče, da se prisodi Avstriji vse štajersko ozemlje na levem bregu Drave do vključno Maribora navzdol. Vendar so tudi tu uspeli demarše naših delegatov, zlasti dr. Žolgerja.

Dne 11. aprila je J. Cvijič privatno izvedel, da je teritorialna komisija svoje delo končala ter da je na Koroškem plebiscit, štajersko vprašanje je rešeno ugodno, izgubljeno pa je Prekmurje in isto tako tudi Baranja. Da je štajersko vprašanje ugodno rešeno, so izvedeli tudi dr. Kovačič, dr. Ehrlich in dr. Slavič dne 9. maja pri ameriškem izvedencu de Lanuxu. Vendar kaj točnega se ni moglo agotoviti. Vse to so bile privatne ugotovitve brez topografskih podrobnosti. Medtem pa je reševal podravsko vprašanje Svet Desetih, o katerem se je izvedelo samo to, da je sklenil plebiscit za Koroško, medtem ko je meja na Štajerskem in v Prekmurju ostala še vedno zavita v egiptovsko temo. V tej negotovitosti se je 12. maja dopoldne raznesel glas, da je Maribor za nas izgubljen. Cvijič je sicer mogel že istega dne popoldne to vest dementirati, ali sedaj je nastopila prava konsternacija, ko so časniki prinesli naslednji dan 13. maja vesti, da pripada od slovenskih pokrajin Jugoslaviji le Kranjska, na Koroškem in v Mariboru pa je plebiscit. Delegat dr. Smolaka je medtem pozitivno ugotovil, da je Maribor naš, kar se je takoj javilo po posebnem kurirju v Ljubljano in v Maribor. Dr.

KJERKOLI BOD

Ki-Ki POVSOD
ČOKOLADO?
SEVEDA ZOPET
SAMO
Union

Rybař je istotako ugotovil, da pripade Maribor Jugoslaviji, zato pa je izgubljeno Prekmurje. Poverljivo se je pozneje izvedelo, da govorice o mariborskem plebiscitu niso bile brez podlage. Ko Italijani v burni seji Sveta Desetih niso mogli pridobiti Maribora za Avstrijo, so predlagali zanj plebiscit, obenem pa vrgli v javnost zadevne časopisne vesti kot znak Avstrijcem, da sami zahtevajo plebiscit za Maribor. Dne 19. maja pa je dr. Žolger sporočil izvedencem dr. Ehrlichu, dr. Kovačiču, inž. Mačkovsku in inž. Majcnu, da se je treba na temelju informacij, dobljenih od samega Clémenceauja, odločiti za koncesije, da se s tem reši nekaj, kajti drugače lahko zaradi silnega italijanskega pritiska za Avstrijo izgubimo vse. Tako je na tem sestanku nastal pod pritiskom razmer naš novi razmejitveni predlog, in to od Tolstega vrha pod Kaplo preko Gradišča pod Lučani in dalje približno po razvodju med Gomilico in Pesnico k Muri na severu od Špilja, pri Radgoni pa je bila meja predlagana mimo Trnave in Pridove. Ta predlog izvedencev pa je še isti večer politična delegacija izpremenila, ko je pustila Špilje Avstriji.

Pa tudi sedaj, po tej precej radikalni redukciji naših razmejitvenih načrtov, ni mogla naša delegacija ničesar definitivnega ugotoviti, kako je s predlagano razmejitvijo na Štajerskem. Šele 30. maja, to je na dan, ko so velesile predložile načrte miru z Avstrijo malim zavezniškimi državam, si je mogla biti naša delegacija na jasnem. Vendar niti sedaj ne! Po angleškem tekstu bi bila Radgona v Jugoslaviji, Prekmurje pa sumljivo, po francoskem tekstu pa bi izgubili Radgono in Prekmurje. Na interpelacijo naše delegacije je pojasnil 2. junija še teritorialne komisije, da je v tekstu pogreška in da pripade Radgona Jugoslaviji.

Teritorialna komisija je predlagala mejo kakor je v bistvu danes, razen Radgone, katero je mirovna konferenca prisodila Avstriji šele pozneje. Pogajanja za razmejitve med Avstrijo in Jugoslavijo so bila polna teme in nesigurnosti. O kakem diktatu Avstrijcem ni bilo govora; oziroma v isti meri v kateri je konferenca velesil diktirala malim zavezniškim, je diktirala tudi Avstriji. Da pa se na Štajerskem ni uresničil diktat Italije v našo še večjo škodo, gre zahvala predsedniku teritorialne komisije Tardieuju.

Zgodovina pogajanj na mirovni konferenci je važna, ker edino ona more razbliniti nemška gesla o diktatu mirovni pogojev in novih mej Nemcem. In posebno primer štajerske razmejitve naravno ovrže to geslo nemške propagande.

Styriacus.

Mednarodna konvencija o zaposlitvi otrok. Notranje ministrstvo je predložilo narodni skupščini predlog zakona o mednarodni konvenciji o zaposlitvi otrok v industrijskih obratih, ki je bil sprejet lani v aprilu v Ženevi, obenem s priporočilom, naj ga narodna skupščina sprejme in odobri. V zakonskem predlogu je točno predvideno, do katere starosti se smejo otroci zaposliti pri delu v industrijskih in drugih obratih.

Taksa na kolesa. Lastniki koles, ki še niso poravnali redne letne takse za letošnje leto, se pozivajo, da store to takso, najkasneje pa do 31. marca, sicer se bo proti zamudnikom uvedlo kazensko postopanje.

Obračun kulturnega dela naših poštarjev

Preteklo nedeljo sta polagala obračun svojega dela »Poštni rog« in Godbeno društvo mariborskih poštarjev. V Gambriinovi dvorani se je zbralo lepo število članstva, ki ga je pozdravil predsednik »Poštnega roga« g. Maherl in podal nato izčrpno poročilo o lanskega letnega delovanju. »Poštni rog« šteje 136 članov in je nastopil lani s svojo pesmijo na 23 prireditvah in žel vsepovsod laskavo priznanje. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Maherl, za tajnika pa g. Emeršič in za blagajnika g. Kumvald.

Občnemu zboru »Poštnega roga« je sledil takoj nato občni zbor Godbenega društva poštarjev, ki ga je vodil agilni predsednik g. Franjo Babič. Uvodoma je predsednik toplo pozdravil navzočega direktorja pošte in telegrafa g. dr. Janka Tavzesa, oba upravnik mariborskih pošt, gg. Irgoliča in Klemenčiča, predsednika ljubljanskega združenja pošt in telegrafskih uslužbencev g. Svirja, predsednika Glasbenega društva ljubljanskih poštarjev g. Šajno in zastopnike nekaterih mariborskih društev. V svojem nadaljnjem poročilu je orisal vse težkoče s katerimi se je moralo boriti mlado društvo. Iskreno se je zahvalil vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k povdigu društva in končno pozval navzoče še k nadaljnjemu vztrajnemu in požrtvovalnemu delu v dobrobit društva.

Iz skrbno sestavljenega tajniškega poročila posnemamo, da šteje godbeno društvo 31 izvršujočih, 178 podpornih in 10 ustanovnih članov. Skupno je lani godba absolvirala 22 nastopov. Po danih poročilih društvenih funkcionarjev je pozdravil občni zbor ravnatelj dr. Tavzes, se zahvalil za prisrčni sprejem in izrazil svoje globoke simpatije do mariborskih pošt in telegrafskih uslužbencev in njihovega kulturnega udejstvovanja. Naglasil je tudi, naj bodo mariborski pošt in telegrafski uslužbenci ponosni na to, da prednjačijo v kulturnem delovanju ljubljanskim tovarišem. Svoj topel nagovor je ravnatelj Tavzes končal:

»Želim, da bi lepo in ubrano zvenela vaša godala, da bi blagodejno donela iz vaših grl lepa slovenska pesem, ki bi vas plemenitila in nas razveseljala ter nas spremljala v lepšo in boljšo bodočnost.« Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Babič. Pred zaključkom občnega zbora je predsednik izročil ravnatelju dr. Tavzesu spominsko sliko godbenikov, pevcev in pošt in telegrafskih uslužbencev v Mariboru.

Pri fotografu.

Čujte, gospod fotograf, prav pravi svet, da je fotograf lastnik menežarije. Vi imate tu nekaj posnetkov živali v človeški koži, kakršnih ne premore niti cirkus »Kludsky« niti cirkus »Hagerbeg«, reče neka stranka fotografu, ki ji odgovori:

»Izvolite prosim sest! Manjka mi še samo predpotopni slon. Hočem vas fotografirati!«

Konjice

Ustanovitev Narodne strokovne zveze. Po daljših pripravah je bil v nedeljo 4. t. l. dopoldne v Narodnem domu ustanovljen občni zbor Narodne strokovne zveze za Konjice. Udeležilo se ga je 192 delavcev. Na zboru sta govorila tajnik NSZ g. Kravos iz Ljubljane in delegat nacionalnega delavstva iz Maribora g. Vojska. V vsej soglasnosti je bil izvoljen odbor, ki jamči za uspešno delo te za naše delavstvo tako potrebne organizacije.

Umrla je v petek 2. t. m. žena župana občine Konjice-okolica ga. Marija Konec. Pogreb je bil preteklo nedeljo ob številni udeležbi ljudstva, prijateljev in znancev našega priljubljenega župana in vneta pristaša JNS g. Pavla Konca. Naše sožalje!

Društvo Kmetiskih fantov in deklet v Konjicah je imelo v nedeljo 4. t. m. popoldne v telovadnici prav lepo uspelo akademijo. Deklamacije so bile po večini delo tov. Ivana Nemca, tudi igra v treh slikah. »Jurjeva ženitev«, je bila njegovo delo. Telovadnica je bila nabito polna. Naši agilni kmečki mladini iskreno čestitamo k lepemu uspehu!

Društvo prijateljev pravne fakultete v Ljubljani

Društvo je imelo 24. februarja v justični palači v Ljubljani svoj redni občni zbor. Ima sedaj že 408 članov, med temi 162 odvetnikov in odvetniških pripravnikov, 111 sodnikov, državnih tožilcev in sodniških pripravnikov, 31 notarjev in notarskih pripravnikov, 31 političnih uradnikov. Izmed večjih skupin pravnikov so v društvu najbolj zastopani odvetniki, sodniki (državni tožilci).

Naloga društva je, da pospešuje razvoj pravne fakultete v Ljubljani. Naravno je, da društvo v prvem letu svojega razvoja ni moglo izvršiti vseh nalog, ki jih naštevajo pravila. Šlo je pred vsem za to, da se ustvarijo temeljni društva in da se nabere čim večje število članov. Sporazumno z dekanatom pravne fakultete, s katerim je bilo društvo vse leto v tesni zvezi, je omejeval v prvem letu obstoja svoje delo pred vsem na to, da čim izdatnejše financira »Zbornik znanstvenih razprav«, ki ga izdaja naša pravna fakulteta. Zbornik izhaja vsako leto in prinaša znanstvene članke predavateljev naše pravne fakultete. V preteklem letu se je tiskalo 800 izvodov »Zbornika«, a od teh je bilo prodanih le 410; 80—90 izvodov je bilo razposlanih v zamenjavo. Državna podpora za »Zbornik« je znašala preteklo leto le 2000 Din, od društva pa je prejela fakulteta za »Zbornik« okroglo 12.000 Din. Stroški so znašali 22.300 Din (tiskarna 16.300 Din, honorarji 6000 Din). Zadevni uspeh društva je torej precej-

šen, ker se je prejšnja leta prodalo le pičlo število »Zbornikov«, od letnika VI. na primer le 58, od letnika VII. pa le 42 izvodov.

Kakor je videti, je našlo društvo že prvo leto precej odziva med pravniki. To kaže, da se pravniki zavedajo dolžnosti, ki jo imajo do lastnega naroda in do svojega najvišjega kulturnega zavoda. Vendar smo v tem pogledu še daleč za beograjsko univerzo, ki šteje veliko število mecenov in je postala prav zaradi teh velika in bogata.

Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor. Za predsednika je bil vnovič izvoljen Ivan Vrančič, predsednik apelacijskega sodišča; za podpredsednike: dr. Janko Žirovnik, predsednik odvetniške zbornice; dr. Otmar Pirkmajer, pomočnik bana; dr. Andrej Kuhar, predsednik revijske zbornice; dr. Iva Štokar, generalni ravnatelj Zadrugne gospodarske banke; za tajnika: dr. Avgust Munda, namestnik višjega državnega tožilca; za blagajnika: dr. Sajovic, sodnik apelacijskega sodišča ter dekan pravne fakultete dr. Milan Škerlj. Razen tega so bili izvoljeni vsi ostali odborniki in drugi se čim prej oživotvori v Ljubljani univerzitetna knjižnica v lastnem posloplju.

Društvo je sklenilo na predlog g. podbana dr. Pirkmajerja, da se odpošlje na pristojna mesta resolucija, ki se z njo poziva vlada, da ukrene vse potrebno, da funkcionarji.

Ptuj

Kino. V Mestnem gledališču se uprizorili drevi ob 20. uri in jutri v nedeljo 11. t. m. ob 18.30 in 20.30 film »Pripovedka iz spalnice« z Mauricem Chevalierjem v glavni vlogi. Kot dodatek Ufin tednik, zvočni film ZKD in Foksov tednik.

Združenje trgovcev za mesto Ptuj ima v soboto 17. t. m. ob 19. uri svoj redni občni zbor v gostilni Brenčič na Ormoški cesti. Ker je razprava, ki jo ima redni občni zbor, zelo obsežna, se zapisnik zadnjega občnega zbora z dne 18. marca 1933 ne bo čital, marveč je članom v gremijski pisarni razporejen na vpogled. — Samostojni predlogi se morajo pisemno predložiti najmanj 3 dni pred občnim zborom.

Sportni klub »Drava« v Ptuj ima svoj redni občni zbor v nedeljo 11. t. m. ob 10. uri v prostorih gostilne Zupančič.

Iz poštne službe. Vodstvo pošte pri Sv. Vidu pri Ptuj je prevzel poštni odpravnik Zoltan Perš iz Križevcev v Prekmurju. Pri pošti v Ptuj sta postavljena za dnevničarja Franc Benčič in Josip Iljaš, premeščena pa je od pošte Slatina Radenci k pošti Ptuj uradnica Pavla Kurinčič.

Pod močno eskorto sta bila odpremljena v zapore mariborskega okrožnega sodišča posestnika Martin Canjko iz Mestnega vrha in Jožef Herič iz Drstelja. Nahajala sta se v preiskovalnem zaporu pri okrajnem sodišču v Ptuj radi izvršenih okrožnih tatvin, o katerih smo svoj čas poročali.

Aretirani delomržeš. Policija je aretirala 54letnega brezposelnega delavca Ivana Krošlja radi potepuštva in beračenja. Mariborska policija ga je odpravila s prisilnim potnim listom v svojo domovinsko občino Ptujška gora. Namesto da

Emma Thiernesse:

JULTID

Divji vihar je zavel po zaspani planjavi, globoko pripognjene veje smrek so stresale s sebe težko pezo snega. Ta vihar ni bil samo množica zmedenih glasov, temveč je vseboval tisoče čudovitih in nejasnih dihov: grenki vonj smole, divji duh toplih teles, slani okus morja in izparivanja blatne zemlje in vlažnih lišajev. Vihar se je ojačil in spremenil v ropot, v glasno teptanje. V lesenih hišicah so zažareli pri oknih pogledi pod obrvmi.

Severni jeleni! Črna čreda je drevila mimo, tesno stisnjena, rogovja so ji visoko molela v zrak in boki so se ji kadili. Sneženi vrtinci so se dvigali okoli nje in noč se je ogrela za trenutek od njenega lokomotivskega sopenja. Kmalu je izginila v temi smrečja.

»Prehuda zima jih je pregnala iz severnih pokrajin.« je pripomnil stari Lars Höbersen.

»Da bi se vsaj medvedje ne prikazali!« je vzdihnila njegova žena Ulrika.

Lars je skočil pokonci, kot vsakokrat, kadar mu je kdo govoril o teh živalih. Pogledal je Ulriko, skušal prikriti svoj strah, in zapovedal:

»Ne govori o medvedih na božični večer!«

Zaprli je okno in sedel poleg ognjišča, kjer so gorela polena. Ulrika, ki je imela modro obleko iz vadmala, obrobjeno z rdečim in belo črtan predpasnik, pritrjen z verižico iz masivnega srebra, je stopala po sobi in še enkrat povsod pogledala, če je vse v redu za sprejem pričakovanih gostov. Da, za ta božični večer, kot vse druge — in bilo jih je že dva in petdeset — ki ga je praznovala, je bilo vse pravilno okrašeno in miza v

bi se javil pri svoji občini, se je klatil po Ptuj in nadlegoval ljudi. Krošelj je znan delamržeš. Prisilni potni list so mu zaplenili. Krošlja so izročili sodišču.

Blokiranje električnih aparatov. Radi brezobzirnih in neznošnih motenj radia, ki jih povzročajo neblokiranje električnih aparatov, je poštna uprava v Ptuj potoni mestnega načelstva pozvala vse lastnike električnih naprav, da jih v 14 dneh blokirajo in s tem odstranijo motnje, ki jih zaradi pogona motorjev trpe radio aparati in poslušalci. Nadele se opozarjajo lastniki takih motorjev na tozadevna določila kazenskega zakona; pozivajo pa se tudi lastniki radioaparatorov, da prijavljajo motnje takoj poštni upravi, da dožene motilce. Radi ugotovitve, ali so lastniki električnih naprav izvršili blokiranje, bo komisija pregledala vse motorje ter lastnike neblokiranih prijavila državni radiokontroli radi kazenskega pregona pri sodišču.

Konjski in goveji sejem v torek 6. t. m. je bil prav dobro založen, kupčija pa je bila razmeroma slaba. Prignano je bilo 624 glav živine, prodano pa 263. Cene so bile sledeče: krave 2—3.75, telice, volli in biki 3—4 Din za kg žive teže; konji so se prodajali od 650—3.500 eden.

Sejem za prašiče v sredo 7. t. m. je bil razmeroma še boljše založen, in sicer je bilo prignanih 433 rilcev. Kupčija pa je bila slaba, prodano je bilo komaj 126 glav. Cene za kg žive teže so bile sledeče: pršutarji 6.50—7, polmastne 7—8.50; mrtva teža 9 Din. Prasci stari 6—12 tednov so se prodajali po kakovosti od 100 do 175 Din eden.

Naša prestolnica dobi profesorski dom.

Že prva leta po osvobojenju je bila na profesorskem kongresu izražena želja, naj bi se v Beogradu zgradil profesorski dom, kjer bi imelo združenje profesorjev svoje prostore in kjer bi bili tudi najboljše naloženi prispevki, ki jih društvo pobira od svojega članstva. Načrt je do leta 1929, počival. Pozneje je beograjska občina dala profesorskemu društvu na razpolago blizu cerkve Sv. Marka primerno zemljišče. Pred kratkim pa je bilo sklenjeno, da bodo začeli graditi dom še letos na omenjenem zemljišču, ker je društvo zbralo že skoro 2 milijona dinarjev. Mimo združenja rezervnih častnikov, invalidov, učiteljstva, bodo torej tudi naši profesorji imeli svojo reprezentativno zgradbo v naši prestolnici.

V naglici teka sta Olle in on daleč prehitela ostale. Naključje je hotelo, da se je njima samima uprl besni medved. Zagrabil je njegovega bratranca. Lars bi bil lahko samo dvignil puško in ustrelil — in Olle bi bil rešen. Toda tega ni storil. Peklenska misel mu je prešinila glavo:

»Če Olle izgine, poročim Ulriko.«

Videl je, kako so ostrji kremplji zverine trgali meso mladega moža. Čul je, kako so njegove kosti pokale pod strašnim zobovjem. Ko je videl, da je že prepozno, je pobil medveda in kričal od groze kot ostali lovci, ki so prihajali.

Dve leti pozneje je Lars poročil Ulriko.

Petje se je začelo v noči, najprej od daleč, potem pa vedno bližje. Bili so vaški mladeniči in mladenke, ki so v skupinah hodili od vrat do vrat, prepevali prastare božične pesmi in voščili veselo »Jultid«. Lars je vzdihnil. Časi so že zdavnaj minili, ko je tudi on lahko klical iz vsega svojega srca: »Slava na višavah in mir ljudem na zemlji!«

Kljub svoji zvezi z Ulriko ni nikoli občutil tega božjega miru. Huda vest, ta strašni rak, je razjedal njegovo dušo. Posebno na ta božični večer mu je muka postajala neznošna. Vzel je svojo kožuho in dostojno kučmo, nategnil jermene svojih dokolenk in dejal:

»Grem malo ven... Poslušat, kako pojo.«

Zbežal je in zapustil začudeno Ulriko.

Naslednji dan so ga našli v okrvavljenem snegu, na istem mestu, kjer je bil nekdanj poginil Olle. Zaostal severni jelen mu je s svojim rogovjem preparal trebuh.

Zvonovi pa so naznanjali srečno »Jultid« praznični vasi.

redu pogrnjena. Na stenah je bilo razprostrto še nerabljeno platno, okrašeno z vejicami bodoče palme in škrlatastini jagodami. Simbolična slama je bila potresena po tleh.

Na sredi mize je bil jul-galt, prekajena prašičja glava. Bila je ogromna in vsa povezana z rumenimi trakovi. Med zobmi so ji ležali kosci citrone, in narodne jedi so bile na krožnikih okoli nje. To so bile snorga, začinjeni predkusi, ki imajo namen vzbuditi apetit, potem prekajena gnjat in boki severnega jelena, mrzlo mleko, toplo mleko, kislo mleko in slednjič veliki vrči jule-ole, božičnega piva, čaja in žganja.

Lars je strmel v plamen in ni trenil z očesom. Zakaj je njegova žena omenila medvede... medveda? Kajti zanj je živel vedno samo en medved... oni, ki... Tedaj pa je Lars z vso natančnostjo, kot zločinec, ki se naslaja ob spomenu svojega zločina, spet začel premišljevat daven dogodek.

Videl je spet vasico Anders, kjer sta njegov bratranec Olle in on dvorila lepi Ulriki. Občudoval je njene viseče svetle kite, jasnost njenega severnega pogleda in svežost njenih lic. Spet je zažarela v njem divja ljubosumnost, ko se mu je zdelo, da je opazil, da ji je Olle ljubši. Spomnil se je one zime, ki je bila čisto podobna letošnji, ko so zaradi neizprosnega mraza prihiteli severni jeleni in so divje race postale skoraj krotke, ko so pogumne prišle celo pod dimnike prenočevati. Spet je začul klic: »Na medveda!« ki je kot klic na boj zadonel neki dan. In znova je prisostvoval teku oboroženih mož, ki sta jih vodila Olle in on na zasledovanju divjačine do najtemnejših tišin smrečja. Pri lovu, ki je bil celo strateška operacija, so skušali divjačino obkoliti.

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Ne boj se mladeč!« je spregovoril faraon. »Poslal te mi je tvoj oče IImagad, kralj azteški, moj zaveznik in podložnik. Kaj mi sporoča vladar večerne dežele? Je mirna njegova kraljevina? Spoštuje ukaze velikega božanstva, moje in kraljeve? So žene podložne svojim možem in hčere svojim očetom? Obseva solnce in hladi dež polja in gozdove? Je zdrava rodbina mojega zaveznika in podložnika?«

Faraonove besede so opogumele princa. Zapustil ga je strah, zavedel se je popolnoma, padel na kolena in se s čelom dotaknil tal. Potem je spregovoril z razumljivim, a še vedno negotovim glasom: »Pozdravljen, veliki, ki si solnce naše, sreča in slava! Pozdravljen, ki si učlovečeno božanstvo in misel najvišjega, prebivajoče nad nami! Pozdravljen, ki si zapovednik vseh vojsk, sodnik vseh sodnikov in ljubljenev vseh ljubljencev! Pozdravljen v imenu kralja kraljev IImagada, očeta mojega, vladarja večerne dežele, ki te ljubi in ti je vdana. Prišel

sem, da padem pred teboj na kolena, da se s čelom dotaknem tal tvoje palače in ti izkažem svojo neizmerno vdanost. Prišel sem, da ti poklonim darove, ki mi jih je izročil moj oče, kralj kraljev, da ti jih prinesem s karavano slonov v središče sveta, v tvoj Semisiris. Prišel sem, da ti pripeljem sestro svojo, čisto princeso Evalasto, zvezdo večerne dežele, ki te občuduje in ti sporoča hrepenenče svoje želje. In prišel sem, še, da te prosim milosti in zaščite ter daru omike, ki je potrebna meni, neukemu, da bom mogel, ko bo prišla ura Rája, prevzeti nasledstvo svojega očeta in gospoda, služabnika tvojega, veliki Semis Ofiris, faraon faraonov. Milost, gospod! Pozdrave ti sporoča tvoj oče, mirna je njegova kraljevina; zvesto spoštuje ukaze velikega božanstva, tvoje in kraljeve; podložne so žene svojim možem in hčere svojim očetom; solnce obseva in dež hladi polja in gozdove in zdrava je rodbina tvojega zaveznika, očeta mojega.«

»Dobro!« je odgovoril faraon. »Izpol-

nim želje tvojega očeta, sprejem darove, ki mi jih pošilja in tudi tebi naklanjam zaklade znanja silnega Semisirisa. Dal ti bom učiteljev: vojskovodij, modrecev, pesnikov in pisarjev in član mojega dvornega spremstva boš, dokler se ne vrneš proti večeru v dom svojega očeta. Sedaj mi pa pokaži po vrsti svoje darove!«

»Prvi dar, ki ti ga pošilja moj oče, faraon faraonov, je hčerka njegova in sestra moja, Evalasta.«

»Pokaži mi jo, da vidim, če je res tako lepa, kakor je laskav glas njene slave!«

Vratar je udaril drugič na gong.

Skozi špalir vojakov so prinesli štirje sužnji na mehki beli nosilnici od zadrege skoraj onesveščeno Evalasto in jo položili faraonu pred prestol. Vladar se je dvignil, stopil k princesi in se zagledal v njeno zalo bakrenopolito obličje.

»Ti si prvi dar, ki mi ga pošilja moj zaveznik in podložnik, kralj večerne dežele, v dokaz svoje vdanosti in izpolnjevanja obljube. Lepa si, roža tosenih livad, golobica golobic. Hrepenenče so tvoje teme oči, vabljiva tvoja mala usta, obetajoče tvoje oble grudi in mehke roke, ustvarjene, da spreimejo ljubega v svoji topli naročaji.«

»Tvoja služabnica sem, faraon faraonov, veliki vladar celin, gospodar nad gošpodarji!« je skoraj hitre iziecljala prestrašena mladenka.

Faraon je opazil njen strah, videl je kako vsa trepeče kakor mlada gazela, ki se je izgubila od črede in je zašla med ljudi. Zato ji je položil roko na glavo in dejal nežno:

»Ne boj se, cvet dehteče orhidije. Dvigni svoje oči k meni, da vidim tvoj pogled, da se napijem mladega hrepenenja njegovega in čistosti jutrnje rose, ki hladi vroča srca kakor balzam čarodejev!«

Evalasta je dvignila glavo, a faraonovega pogleda ni prenesla. Zadrhtela je še bolj in se zmedla, da ni mogla spregovoriti. Hotela je odpreti usta, povedati nekaj, a je iziecljala samo nerazumljive besede.

»Ko boš spoznala razkošje, ki te čaka, golobica golobic, te bo minila plahost, ki je lepa in pristojna čistim devicam, ker je mikavna in slast obetajoča, a nepotrebna, kadar napoči čas prvega spoznanja. Pojdi in mazili svoje telo!«

(Se bo nadaljevalo.)

Imenialite se CMD

Sport

Okrožni odbor LNP službeno. V nedeljo 11. t. m. nastopijo naslednji gg. igralci: Reprezentanca Maribora: Ko sem, Barlovič, Frangeš III, Fučkar, Franjšek, Škof, Heller, Vodeb, Prinčič, Ogrizek, Habit; team II: Mahajnc, Flak, Novak, Klipstätt, Seifert, Ronjak, Bischof, Paulin, Eferl, Pezdjček, Lešnik; team belih: Pišof, Oka, Zgonc, Gomol st., Kirbiš, Kukanja, Prcatoni, Selinšek, Konič, Tičar, Jurgec; team zelenih: Rasbacher, Strnad, Frangeš II, Tomažič, Tkalec, Baumgartner, Rožmarin, Dasko, Vesnaver, Bäumel, Verbnik; rezerve: Sveighofer, Zelan, Marčinko, Korent, Vidovič, Glavič, Berlak. Imenovani se morajo javiti kapetanu pol ure pred pričetkom tekme, rezerva pa pred prvo tekmo. Opravičilo se sprejme le na podlagi zdravniškega spričevala. Za reprezentanco dobavi drese SK Rapid (bele), za team II SK Železničar (modre), za team belih SK Maribor, za team zelenih SK Svoboda. V ostalem ostanejo v veljavi objave za tekme prejšnje nedelje.

Nogometni turnir v korist poškodovanih igralcev.

Jutri, v nedeljo 11. t. m. bodo na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu zanimive nogometne tekme, čijih čisti dohodki gredo v korist poškodovanih igralcev. Okrožni kapetan LNP g. dr. Planinšek je zopet postavil 4 moštva, in sicer zeleno in belo ter dve enajstorici, v katerih so zbrani vsi igralci, ki pridejo v poštev, da reprezentirajo naše mesto v medmestnih tekmah. Prva tekma se bo pričela ob 14., in sicer se bosta srečala team belih proti teamu zelenih, ob 15.30 pa bosta nastopila reprezentanca A proti reprezentanci B.

Poljčane

Gledališka predstava v Studenicih. Tamošnji fantje in dekleta so si pod vodstvom učitelstva pred kratkim osnovali društvo Kmetijskih fantov in deklet. V nedeljo so na tamkajšnjem šolskem odru v spomin Jurčičeve 90-letnice rojstva vprizorili petdesetletno ljudsko igro »Domén«, ki je kakor ustvarjena za podeželske odre. Fantje in dekleta so igrali neprisiljeno. Moramo reči, da je režiser, učitelj Štefancija igra prav dobro pripravil. Opravil je sam tudi sminkanje in igral povrh še graščaka Sova, ki se je vanj res imenitno vživel. Prav tako dobri so bili Urh, Jurec, Meta (seveda malo premladostna), za njimi pa Domén, Jeriča, Anka in vsi od prvega do zadnjega. Prostorna šolska soba je bila natlačena domačinov in gostov predvsem iz Makol, ki so viharno ploskali marljivim in neutrudnim igralcem po vsakem dejanju.

Občni zbor SK Boča je bil te dni zvečer v gostilni Hartner ob lepi udeležbi članstva in prijateljev društva. Čeprav

preživlja društvo šele drugi občni zbor, izkazuje že lep napredek, kar je bilo razvidno iz poročil posameznih funkcionarjev in vodij raznih odsekov. Izvedlo je mnogo tekem doma in tudi gostovalo je v drugih krajih. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen Alfred Geuer, za podpredsednika Vižintin, za tajnika Friderik Geuer, za gospodarja Požeg, v ostali odbor pa Pučnik, Vodebnik, Kukovič in inž. Permoser. Vodje posameznih odsekov so Geuer, Žitnik, Foglar, Požeg itd. Predsednik je uspelo zborovanje zaključil z nado, da bo prihod-

Rusko delo v vzhodni Aziji

Bogastvo Daljnega vzhoda

Daljni vzhod čimdalje bolj zanima vso svetovno javnost. Radi tega bodo naše čitatelje nedvomno zanimale tudi nekatere številke iz tega daljnega sveta.

Del Daljnega vzhoda, ki pripada sovjetski Rusiji, zavzema teritorij, ki je po obsegu petkrat tako velik kot Francija. Ruski Daljni vzhod tvorijo: Kamčatka z 1 milijon 294.800 kvadratnih km, Vladivostoška oblast, ki meri po površini 80.000 km², Harabovska oblast, ki meri 233.500 km², Srijetenska oblast, ki meri 115.000 km², Nikolejska, ki meri 340.000 km², Amurska, ki meri 237.000 km², Aldanjska, ki meri 274.400 km² in Čitinska oblast, ki meri po površini 180.700 km².

Da si morejo naši čitatelji točneje predočiti velikost ruskega Daljnega vzhoda, naj navedemo, da je pot od Amurja do izliva Pokrovke dolga 2676 km, torej za 146 km daljša kakor je dolg tek mogočne ruske Volge.

Bogastvo ruskega Daljnega vzhoda pa še ni točno precenjeno. Omenjamo samo nekaj karakterističnih podatkov: površina žitnih polj znaša približno 1 milijon desjatin, to je 1 milijon 925.000 hektarjev; ribiči so nalovili na leto 195.000 ton rib. Komisija je precenila zlato, ki so ga izkopali na severnem delu Amurske oblasti na 275.000 pufov, v vrednosti približno 16 milijard Din. V tem delu so pred leti odkrili 69 žil srebrne, cinkove in svinčene rude. Nahajališča železne rude in kamenega olja pa so raztresena po vseh predelih prostrane zemlje. V toku poslednjih decenijev pred revolucijo je prebivalstvo Daljnega vzhoda živelo naravnost bogovsko življenje. Po budžetski precenitvi pred revolucijo je povprečni zaslužek delavske družine znašal 2000 zlatih rubljev na leto.

Gornji bežni podatki so povzeti iz osnovnega učbenika ekonomske geografije sovjetske republike za visoke šole, ki ga je izdala državna knjigarna v Moskvi. Današnja sovjetska vlada posveča Daljnemu vzhodu veliko večjo pažnjo kakor je posvečala bivša carska vlada. Zlasti si prizadeva ojačiti svoje prebivalstvo na Daljnem vzhodu in ga gospodarsko osvoboditi, da bi imela v primeru konflikta z Japonsko v njem močno oporo. Tudi posveča sovjetska vlada veliko pozornost kolonizaciji Daljne-

nja sezona še pestrejša. Društvo naj se čim tesneje naveže za prijateljsko sodelovanje s sosednjimi klubi, zlasti z mariborskimi, ki so nam bili in nam bodo tudi v bodoče učitelji tako na zelenem polju kakor na snežnih poljanah.

Smrt mlade gospodinje. Še ne 45 let stara gospodinja Kristina Zmegeč, mati šestih otrok, je umrla te dni na Stanovskem pri Poljačanah. Lani je sirotam umrl tudi oče, in so zdaj otroci, od katerih niti v šolo vsi ne hodijo, čisto sami. Bodi lahka zemlja materi, ki jo je neizprosna smrt odtrgala otrokom.

Jubilej nalivnega peresa

Zanimiv povod za pomembno iznajdbo

Mimo drugih raznih obletnic in življenjskih jubilejev bo letos tudi nalivno pero proslavilo svoj jubilej, svojo 50-letnico obstanka. Nalivno pero je nedvomno važen izum in igra med pisarniškimimi rekviziti važno vlogo. Saj so bili z nalivnimi peresi podpisani celo važni mednarodni sklepi in pogodbe, mnogim zunanjim ministrom pa služi nalivno pero kot neobhodno potreben pisalni pripomoček. Zato ni čuda, da je postalo nalivno pero v zadnjem času predmet, ki ga daruje znanec znancu kot darilo, ki ga daruje izvoljenka svojemu izvoljencu, da ji napiše ž njim sladke besede ljubezni.

Izumitelj nalivnega peresa je Američan Edison Waterman. Sicer so že pred njegovim izumom obstajala nekaka peresa z rezervnim črnilom, vendar se v praksi niso obnesla, ker so prav tedaj odrekla, ko je bilo treba kaj nujno podpisati. To se je čestokrat dogodilo tudi Watermanu, ki je bil nameščen pri neki zavaroval-

nici. V tistih časih je bila v zavarovalni stroki konkurenca zelo velika in si je pridobil najboljši renomé tisti zastopnik, ki je pridobil največ zavarovancev. V tekmi za zavarovanci pa je Waterman izgubil neko večje in pomembno zavarovanje samo zato, ker mu je odreklo pero z rezervnim črnilom takrat, ko bi bil moral izpolniti neko pomembno in večjo zavarovalno ponudbo, in mu jo je zato odvzel njegov konkurent, ker mu je pero dobro funkcioniralo. To je Watermana pripravilo do tega, da se je popolnoma posvetil študiju, kako bi izpopolnil nepopolno pero. Po daljšem času mu je uspelo izdelati nalivno pero, podobno današnjemu, ki je imelo že vse tiste glavne lastnosti, kakor jih imajo današnja nalivna peresa. Bilo je to pred 50 leti.

Kaj kmalu je moral Waterman zgraditi veliko tvornico za nalivna peresa. Povprašanje po nalivnih peresih je bilo vedno večje, z vsakim dnem so prihajala nova naročila, in Waterman je moral svojo tvornico razširiti ter je tako kmalu postal zelo bogat človek v deželi dolarja. Leta 1901. je Waterman umrl in zapustil vse svoje premoženje nečaku Franku Watermanu, ki je še danes lastnik največje in dobro idoče tovarne za nalivna peresa.

Umetni nos.

Neki nemški vseučiliški profesor je iznašel umetni nos, s katerim bo mogoče zaduhati vsako stvar mnogo boljše in hitrejšo, kakor kemijska analiza. Umetni nos se imenuje »osmoskop« in se spoji z naravnim nosom. Drugi učenjaki imajo glede umetnega nosu svoje pomisleke in menijo, da ne bo imel bodočnosti, ker je pač najbolj pripravljen tisti nos, ki ga je ustvaril človeku Bog.

Zakon filmskih zvezd.

Gospo, katere sin je filmski igralec v Hollywoodu, vpraša njena prijateljica: »Je tvoj sin še vedno v Hollywoodu?«

»Da, že pet let.«

»In nikoli ne pride domov?«

»Pač, vsako leto na počitnice.«

»Z ženo?«

»Da. Vseh pet je že bilo pri nas. Ena je lepša od druge!«

V najem

ZEMLJIŠČE

na Teznu, last Jugoslavenske banke d. d., Zagreb, v izmeri okoli 11 ha se da takoj v najem. Natančneje podatke v pisarni dr. Fornazariča, odvetnika, Maribor, Sodna ul. 14. Ponudbe do ponedeljka, 12. t. m. 921

V NAJEM

se vzame ali ev. tudi kupi enodružinska hišica ali vila v dobrem stanu z vrtom, v mestu ali na periferiji z julijem ali avgustom t. l. Cenjene ponudbe pod »Solnce 333« na upravo. 933

Stanovanje

MALO STANOVANJE

oddam s 1. aprilom v Studenicih, Frankopanova ul. 4. 946

STANOVANJE

hiša s 4 sobami, kuhinjo, verando, kletmi, električno razsvetlavo, lepim vrtom, v Novi vasi pri Mariboru oddam s 1. ali 15. aprilom za mesečno 700 Din, Naslov se izve v trgovini Franjo Klanišek, Glavn trg. 954

SOBO

in kuhinjo oddam. Vprašati samo v soboto in nedeljo Dusanova ulica 12 (Magdalena). 958

STANOVANJE.

zračno, trisobno, s pritliklami oddam s 1. aprilom. Krčevina, Praprotnikova ul. 11. 963

V BISTRICI PRI LIMBUŠU

oddam sobo s štedilnikom zakonskemu paru v zameno za hišnikovo delo. Vprašati: Maribor, Gregorčičeva ul. 16/I. 964

ODDAM SOBO

s štedilnikom zakoncema brez otrok. Meljska cesta 64. 965

Lokal

LOKAL ODDAM

pocen. Dravska ulica 10/I. Benet. 948

POSOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 8,800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Za pomlad dobite pri nas najlepše obleke TRGOVSKI DOM MARIBOR

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22. nasproti tvrčke V. Weixl.

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

Po zelo znižanih cenah prodajam razne

SPALNICE

in kuhinjske opreme. Mizarstvo, Levstikova ul. 9 966

POPRAVILA KLOBUKOV

izvršujem čedno, hitro in ceneno že od Din 20.— naprej. Ana Hobacher, Aleksandrova cesta 11. 821

HIŠNI POSESTNIKI!

Začetkom pomladi, predno nastopi deževno vreme, je nujno potrebno, da se od snega in leda pokvarjeni strešni žlebi, odtočne cevi i. t. d. popravijo.

Poslužite se tvrčke Franjo K a r b a, inštalacijsko podjetje za plin in vodovode, gradbeno in galanterijsko kleparstvo v Mariboru, Trubarjeva ul. 4 (naproti evangelske cerkve), ki ta in vsa v njeno stroko spadajoča dela izvršuje točno, solidno in najcenejše. Tel. 24-24. 932

SVETLI PREMOG DIN 37.—

Mejovšek, Tattenbachova ul. 13. Tel. 2457. Karbopaket. 860

NA PRODAJ JE PARCELA 4794 m², na prometnem prostoru, ugodna cena, eventualno tudi proti mariborski hranilni knjižici. Vprašati Studenci, Zrinjskega ul. 26. 934

ZELO DOBRO VINO
lastnega pridelka, dokler zaloga traja, letnika 1932, v zaprtih steklenicah, 1 liter Din 10.—, dobite v prodajalnici mlekarne Bernhard, Maribor, Aleksandrova c. 51. 949

PRODAM
večjo količino ribizelovega vina (sladko). Strossmajerjeva ulica 8/II, desno 950

STALNE JABOLKE
dobite pri J. Videmšku, Maribor, Trubarjeva 5, v kleti. 935

KANARČKE »HARCERJE«
poceni prodam. Jože Vošnjakova ul. 21, prtiličje. 953

HLEVSKI GNOJ
prodaja po cele vozove Trampus, Razlagova ul. 11. 959

NA PRODAJ: KREDENCA
120 Din, spalnica iz trdega lesa, z marmorjem, 2500 Din, postelje, omare, 20 in gumijaste vrtnice, pernice 70 Din, mize, stole, Ruška cesta 3/I, desno. 961

NJIVSKA PARCELA
v Studencih, ob Aleksandrovi cesti, na prometnem kraju, tik ob avtobusni postaji, se da v najem, event. prod. — Vprašati: Studenci, Slomškova ul. 17. 967

SPARGLJEVE SADIKE
od vseh najboljših vrst ima na prodaj Miha Kovačič Sv. Peter pri Mariboru. 970

MAJERJEV LEKSIKON
vezan v usnje, 17 komadev, prodaja za 1000 Din nova knjigarna, Gosposka ul. 28. 974

Pouk

ANGLEŽINJA,
diplomirana učiteljica, poučuje angleščino. Miss Edith Oxley, Krekova 18/II. 657

Posest

NOVOZGRADBA
tri sobe, kuhinja, gospodarsko poslopje, 1000 m², 38.000 Din, deloma knjige. — Hiša v sredini mesta, 8 stanovanj, Din. 180.000 Din, tudi samo s knjigami, kakor tudi posestva, trgovine, gostilne, industrije, posredovalnica »Rapid«, Gosposka ul. 28. 969

HIŠE PRI MARIBORU
za 20.000, 30.000, 40.000 Din. prodaja Realiteta pisarna, Maribor, Slovenska ul. 26. 971

Sobo odda

SPREJMEM
na stanovanje in hrano. Koroščeva ulica 5/II, vrata 9. 878

LEPO SOBO
v prvem nadstropju, s posebnim vhodom, takoj oddam. Betnavska cesta 39. 906

ODDAM SOBO
z dvema posteljama, s hrano in posebnim vhodom, Betnavska c. 15. 931

ODDAM SOBO
s posebnim vhodom dvema gospodoma. Koroščeva ulica 5/II. 947

LEPO OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom jako poceni oddam z ali brez hrane. Magdalenska ul. 23, prtiličje 952

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam dvema osebam. Prešernova ul. 18/II, vrata 12. 955

Sobo išče

Iščem prazno, snažno **SOBO.**
Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Točen plačnik«. 962

Kupim

HRANILNE KNJIZICE
mariborskih zavodov kupi po sredovalnica »Rapid«, Gosposka ulica 28. 944

Službo dobi

DOMAČA ZAVAROVALNICA
sprejme takoj zastopnike in akvizitorje za mariborsko okoličje (sresko poglavarstvo Maribor desni in levi breg). Ponudbe poslati na upravo lista pod značko: »Mariborska okolica« 937

Pohištvo

iz mizarstva Weixl
je poceni, lepe oblike in ustreza vsem zahtevam.

Stano in spalne sobe v vseh cenah. **Moderne kuhinjske opreme.**
»WEKA«-Maribor, Aleksandrova 15

Velika prodaja čevljev!

Radi popolne opustitve zaloge prodajam do konca marca čevlje vseh vrst globoko

pod lastno ceno

(znižanje cen za 20 - 30%)

Karl Jančič, Aleksandrova c. 11
trgovina z manufakuro, perilom, klobuki i. t. d.

Dame in gospodje!

Za pomlad dobite najnovejše modele dunajske in pariške mode v znani klobučarni

Ivana in Helene Kvas

Maribor, Aleksandrova cesta 32

Istotam se sprejmejo popravila po znani nainižji ceni

Sposobnega tainika

s primerno izobrazbo, za čimprejšen nastop sprejememo. Pismene ponudbe opremljene z dokumenti in po možnosti s sliko je poslati do 15. marca pod značko »Tajnik« na **»Združenje gostilniške obrti v Mariboru«**
905 Osebne intervencije izključene.

Oglašujte!

Franciška Stranišak naznanja v svojem in imenu svojih otrok Marice, Šteške in Jožice tužno vest vsem sorodnikom in znanecem, da je njen dober, nepozabni mož, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Tomaž Stranišak

poštni poduradnik v pok.

po dolgi, mučni bolezni 9. marca ob 1/22. uri, spreviden s sv. zakramenti, v 73. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo ob pol 17. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju na magdalensko pokopališče v družinski grobi.

Maribor, dne 10. marca 1934.

958

Zalujoči ostali.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: **MARIBOR**

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: **CELJE**

nasproti pošte prej IJZNOTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno